

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та планування бізнесу

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри
_____ М. Д. Балджи
“ ” _____ 2016 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
на тему:
**«Економічне обґрунтування шляхів забезпечення ефективного розвитку
ПАТ «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» »**

Виконавець

студентка VI курсу ФЕУП
Куралова Ірина Володимирівна

/підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Горбаченко

Станіслав Анатолійович

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ.....	6
1.1. Сутність та види споживчого кредитування.....	6
1.2. Установи, що надають споживчі кредити	18
1.3. Правове регулювання процесу споживчого кредитування в Україні	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ПУМБ».....	29
2.1. Характеристика та аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «ПУМБ».....	29
2.2. Аналіз ринку споживчого кредитування в Україні	44
2.3. Оцінка кредитного портфелю ПАТ «ПУМБ».....	53
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ ВІДКРИТТЯ НОВОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ В МАГАЗИНІ ТОВ «КОМФІ-ТРЕЙД».....	67
3.1. Характеристика проекту зі створення нового кредитного продукту	67
3.2. Обґрунтування механізму фінансування проекту.....	72
3.3. Обґрунтування ефективності та потенційних ризиків проекту..	83
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	108
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

Актуальність теми. Значну роль у задоволенні виникаючих потреб населення, підвищенні його життєвого рівня, забезпеченні соціально-економічного розвитку країни відіграє така форма кредиту, як споживчий кредит, що надається населенню для задоволення різноманітних споживчих потреб. Всі ланки суспільства прагнуть ефективно функціонувати, а без розвитку всіх напрямків банківської інфраструктури і, насамперед, споживчого кредитування, не можливий нормальний розвиток суспільства, а саме всіх його категорій (верст населення). Тому споживче кредитування набуває все більшої актуальності.

Важливість даної теми полягає у вивченні банківської системи через призму оцінки фінансового стану банку, аналізуючи його діяльність. Тепер надійність і фінансова стійкість - основні фактори, які впливають на свідомість клієнта при виборі банку.

Споживче кредитування тісно пов'язано з різноманітними економічними та соціальними показниками. Це пояснюється тим, що, впливаючи один на одного, вони спричиняють певні зрушення в економіці, причому ці зміни можуть справляти різний ефект, як позитивний, так і негативний. Саме тому для подальшого розвитку споживчого кредитування необхідно визначити зв'язок між ними та мінімізувати проблеми, які постають на шляху.

Сучасний стан розвитку кредитування в Україні характеризується недостатністю зусиль банків, що були б спрямовані на здійснення контролю за кредитними операціями. Як наслідок, процес банківського кредитування супроводжується зростанням заборгованостей. Без відповідних дій і реагування така динаміка може призвести до дестабілізації усього банківського сектору України. З огляду на це очевидно є необхідність упровадження заходів, що сприятимуть підвищенню якості банківського контролю за кредитуванням та налагодженню кредитного процесу.

Отже, за допомогою аналізу можна виявити тенденції діяльності, звернути увагу на слабкі місця і посилити розвиток ефективних напрямів роботи. Тож оцінка фінансового стану є потрібною як для керівництва банку, щоб знати результати своєї роботи, так і для клієнта чи партнера, щоб знати свого контрагента.

На вирішення цієї проблеми спрямовані дослідження Бондар О. П., Внукова Н. М., Васильєва М. О., Воронін В. П., Вовк В. Я., Герасимович А. М., Грищук Ю. П., Демчак Р., Д'яконов К. М., Іваненко Л., Івченко М., Карлова І. О., Стефанова В. А., Куценко О. М., Побединська В., Пясецький М., Рудик Н. І., Українець О., а також статті економістів у періодичних виданнях, таких як «Деньги», «Бізнес», «Кореспондент» та ін.

Мета дипломної роботи є аналіз узагальнюючих показників кредитної діяльності ПАТ «ПУМБ».

Завдання даної роботи:

- вивчити теоретичні та практичні аспекти такого виду банківських послуг, як споживчий кредит;
- проаналізувати сучасний стан та подальший розвиток ринку споживчого кредитування в Україні;
- провести аналіз фінансово – господарської діяльності ПАТ «ПУМБ»
- визначити основні фактори, що викликали зміни у фінансовому стані;
- спрогнозувати основні тенденції щодо фінансового стану банківської установи;
- надати пропозиції щодо покращення фінансового стану та навести рекомендації для подальшого розвитку банку.

Предметом дослідження роботи виступає комерційний банк ПАТ «Перший Український Міжнародний Банк» та виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування суб'єкта.

Об'єктом дослідження в дипломній роботі є діяльність комерційного

банку ПАТ «ПУМБ».

Методи наукового дослідження: Метод дослідження літературних джерел (існуючі розробки українських та зарубіжних науковців, законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України, внутрішньобанківські інструкції та положення), метод аналізу та синтезу (звітні та поточні матеріали комерційних банків), метод статистичного аналізу (дані періодичного друку), графічний метод (побудова діаграм), метод аналізу господарської діяльності та фінансового аналізу.

Інформаційна база. У ході виконання курсової роботи були використані закони та нормативні акти, постановами та положеннями Верховної Ради України, Національного банку України, спеціальні банківські документи, Інтернет-джерела, а також фінансова звітність банку ПАТ «ПУМБ» і періодичні видання та економічна література, що стосується предмету дослідження.

За результатами дослідження опубліковано статтю на тему «Проблеми діяльності банківських установ у сегменті споживчого кредитування» у науковому віснику ОНЕУ ФЕУВ № 25 за 2016 р.

ВИСНОВКИ

Результати проведених досліджень дозволяють зробити такі висновки.

1. Споживчі кредити відіграють першорядну роль в економічному зростанні країни, а також існує ряд проблем, які стримують темпи росту видачі споживчих кредитів. Основними з них є висока вартість даного виду кредиту, що пояснюється значними ризиками, які приймають на себе банки, недосконала система оцінки кредитоспроможності позичальників, низька довіра клієнтів до банківських установ, а також неврегульованість процесу споживчого кредитування на загальнодержавному рівні. Вирішення даних проблем дозволить активізувати споживче кредитування, що позитивно вплине на стан макроекономічної ситуації в країні.

Українська банківська система не є досконалою, має місце неврегульованість діяльності комерційних банків чинним законодавством.

2. Визначені основні проблеми та їх вирішення в сфері споживчого кредитування. Ситуація зі споживчим кредитування потребує реформування, адже на сьогодні відсутні нормативно-правові акти для регулювання споживчого кредитування і захисту прав споживачів. Головною проблемою є недостатній рівень обізнаності споживачів. Необхідним є створення законодавчого документу, що забезпечить повернення банків до справедливої конкуренції та надання повної інформації про умови кредитування. Важливим кроком може стати запровадження просвітницької кампанії інформування пересічних громадян стосовно фінансових відносин з комерційними банками, що дозволить уникнути їм необґрунтованих збитків.

3. Необхідно розробити заходи підвищення контролю за виконанням постанови НБУ щодо правил надання інформації про умови кредитування та реальну вартість кредиту з метою унеможливлення використання банками різноманітних надуманих причин для уникнення обов'язкового розкриття інформації. Це може бути досягнуто шляхом визначення штрафних санкцій для

банків у разі недотримання вимог чинного законодавства.

4. Для ефективного розвитку та функціонування споживчого кредитування надалі необхідно уніфікувати стандартні договори для найпопулярніших видів кредитування. Шаблони договорів повинні бути складені висококваліфікованими професійними юристами та застосовуватися у всіх комерційних банках. Таким чином форму договору змінювати буде неможливо, що забезпечити захист споживачів і більш вичерпне інформування про умови кредитування. Отже, кредитування фізичних осіб є особливою сферою кредитної діяльності комерційного банку, але особливості стосуються не загальних принципів та етапів процедури кредитування, що є єдиними для всіх типів позичальників, а методик оцінки кредитних ризиків та видів кредитних угод.

5. Постійний аналіз кредитного портфеля дає змогу вибрати варіант раціонального розміщення ресурсів, напрями кредитної політики банку, знизити ризик за рахунок диверсифікації кредитних вкладень, прийняти рішення щодо доцільності надання позики. Важливим етапом у дослідженні кредитного портфелю банку є аналіз забезпечення резервами кредитних вкладень. Коефіцієнт забезпечення резервами кредитних вкладень – характеризує кредитний портфель банку, а також необхідний середній розмір резервів на одиницю виданих кредитів. Позитивною динамікою є зниження показника.

6. Аналіз кредитного портфелю ПАТ «ПУМБ» показав, що розмір кредитного портфелю з 31 грудня 2014 р. по 31 грудня 2015 р. зріс на 4 900 782 тис. грн., або на 143,45%. Це говорить про значне розширення активної діяльності банку. Також на ринку кредитних послуг спостерігаються зміни динаміки і структури кредитування, що наведені у таблицях.

7. Проаналізувавши узагальнюючі показники кредитної діяльності ПАТ «ПУМБ» можна зробити наступні висновки: в 2016 рік ПАТ «ПУМБ» увійшов з добре забезпеченим регулятивним капіталом і ліквідністю. В 2015 році Банк проводив збалансовану фінансову політику й утримував значну

частку на українському банківському ринку.

8. ПАТ «ПУМБ» є фінансовим партнером торговельного дома «Comfy», який за оцінками експертів ринку побутової техніки займає третю частину мережевого ринку побутової техніки та електроніки в Україні. Крім того, «Comfy» протягом трьох років отримує премію Retail Awards «Вибір споживача» у номінації «Мережа супермаркетів електроніки та побутової техніки».

9. Одним із рішень підвищення ефективності діяльності банку ПАТ «ПУМБ» стало використання системи trade-in в торговельному домі «Comfy».

Сутність використання системи trade-in полягає у тому, що споживач має змогу обміняти свою вживану побутову техніку з доплатою на нову. Використання системи trade-in дозволить залучити нових покупців та сприяти оновленню побутової техніки у мешканців міста. Вживану побутову техніку планується реалізовувати у відділі стокової техніки або використовувати у якості джерела запчастин у пунктах обслуговування та ремонту техніки.

10. В результаті дослідження були визначені наступні витрати для впровадження нового кредитного продукту: 112,5тис.грн. У якості джерела фінансування планується використовувати власні кошти ПАТ «ПУМБ».

Доходи фінансової установи від реалізації кредитного продукту складуть 364,5тис.грн. на рік, річні видатки – 329,4тис.грн., прибуток – 35,1тис.грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV.// Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>
2. Закон «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 року N 1023-XII (Законом України від 1 грудня 2005 року N 3161-IV цей Закон викладено у новій редакції) // Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України станом від 22.09.2011 № 3795-VI , ВВР, 2012, № 21, ст.197 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>
3. Закон України від 22.09.2011 N 3795-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання відносин між кредиторами та споживачами фінансових послуг» (Закон N 3795-VI) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями № 231/20544 від 15 лютого 2012 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III із змінами і доповненнями, внесеними Законами України станом від 15 грудня 2005 року № 3201-IV – Комп'ютерна законодавчо-довідкова система законодавства України «Ліга-закон», 2007.
6. Про організацію формування та обігу кредитних історій: Закон України від 23.06.2005 № 2704-IV – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
7. Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями положення, затверджене постановою Правління Національного банку України

від 25.01.2012 р. № 23. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

8. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні Постанова Національного банку України № 368 від 28.08.2001 – [Електронний ресурс]: <http://zakon.nau.ua/doc/>

9. Адамик Б. П. Трансформація парадигми державного регулювання банківської діяльності в умовах фінансової кризи / Б. П. Адамик // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2010. – № 1. – С. 7–18.

10. Артими-Дрогомирецька З. Оптимальне управління кредитними ризиками комерційного банку / З. Артим-Дрогомирецька, Л. Зомчак, М.Негрей // Формування ринкової економіки в Україні : зб. наук. пр. / [Львів. нац. ун-т імені Івана Франка ; редкол.: С. М. Панчишин та ін.]. - Львів, 2011. - Вип. 24. - С. 61-66.

11. Бечко Т. П. Економічна природа кредиту і концепція розвитку кредитних відносин за сучасних умов / Т. П. Бечко // Вісник Львівського національного аграрного університету. – Львів, 2009 – №16(1). – С. 177 – 184.

12. Бігунець М. А. Банківське кредитування та ВВП: статистична модель взаємозв'язку / М. А. Бігунець // Журнал КНЕУ ім. Гетьмана. – № 8. – 2010. – С. 112–114.

13. Бондар О. П. Банківське споживче кредитування населення / Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. –2009. – № 4. –С.68-83

14. Боровик П. М. Концептуальні та методологічні основи банківського кредиту та кредитних відносин / П. М. Боровик, Н. В. Бондаренко, Л.В. Барабаш // Вісник : [збірник] / Київ. ін-т бізнесу і технологій; [редкол.: В. В. Пастухова та ін.]. - Київ, 2014. - Вип. 1(23). - С. 28-34.

15. Бражко О. В. Стратегії формування портфеля цінних паперів комерційного банку / О. В. Бражко // Інвестиції: практика та досвід. - 2009. - № 4. - С. 10-13.

16. Васюренко О. В., Волохата К. О. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: Навчальний посібник / О. В. Васюренко, К. О. Волохата. – К.: Знання, 2010 – С. 463
17. Васюренко О. В. Банківські операції: навч. посіб. – Вид. 4-те, [перероб. та доп.]. / О. В. Васюренко. – К.: Вид-во «Знання», 2011. С. 324
18. Ватаманюк М. М. Проблеми кредитування фізичних осіб в Україні напередодні та у розпал економічної кризи / М. М. Ватаманюк // Науковий вісник НЛТУ України. — 2010. — № 20.5. — С. 164—167.
19. Вергелюк Ю. Ю. Державне регулювання кредитних послуг банків в Україні / Ю. Ю.Вергелюк // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2012. – Вип. 34. – С. 107 114.
20. Внукова Н. М. Васильєва М. О. Управління кредитним ризиком у споживчому кредитуванні // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць / ХІБС УБС НБУ. – 2009. – Вип. 1. – С. 71–76.
21. Воронин В. П. Гроші, кредит, банки: Учеб. пособ. [Текст] / В. П. Воронин, С. П. Федосова. – М.: Юрайт-Издат, 2012. – 269 с.
22. Вовк В. Я. Кредитування і контроль: Навч. посіб. / В. Я. Вовк, О. В. Хмеленко. – К.: Знання, 2008. – С. 463.
23. Вовк В. Я. Ринок споживчого кредитування: проблеми та перспективи діяльності: проблеми теорії та практики. – 2013. – №1 (14) – С.45-53
24. Вовчак О. Д. Модернізація підходів до оцінки кредитоспроможності позичальників банків / О. Д. Вовчак, Н. С. Меда // Вісник Національного банку України. – 2013. - № 12. – С.46-50.
25. Вовчак О. Д. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України як ключової ланки фінансового посередництва/ О. Д. Вовчак, Л. М. Надієвець // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2014. – том 19, випуск 2. – С. 114-118.

26. Вовчак О. Д., Хмелярчук М. І., Могильницька М. П. Кредит у системі макроекономічної рівноваги / О. Д. Вовчак, М. І. Хмелярчук, М.П. Могильницька // Вісник НБУ. – № 2. – 2011. – С. 28-33.

27. Галанов В. С. Кредитний процес та фактори, що впливають на його організацію / В. С. Галанов // Гроші та кредит. - 2011. - № 6. – С. 30-33.

28. Голей В. П. Особливості національного кредитування: деякі аспекти стягнення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії / В. П. Голей // Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку : зб. тез наук. доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених (20-21 берез. 2009 р.) / М-во освіти і науки України. - Луцьк, 2009. – С. 199-202.

29. Гончар І. А. Установи, що надають кредити в Україні / І. А. Гончар, М. К. Сидоренко // Статистика України. - 2012. - № 3. – С. 66-71.

30. Гребенюк Л. А. Основи формування кредитних стратегій банку / Л. А. Гребенюк // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - № 12. – С. 208-214.

31. Грищук Ю. П. Проблеми споживчого кредитування в Україні. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>

32. Гава Ю. О. Ринок побутової техніки: особливості та напрямки розвитку мереж продажу. Ю.А Гава. 2016 – С. 10-15.

33. Дзюблюк О. Механізм забезпечення якості кредитного портфеля й управління кредитним ризиком банку в період кризових явищ в економіці / О. Дзюблюк. – Журнал Європейської економіки. – Т. 9 (№ 1). – 2010 – С. 108–124.

34. Демчак Р. Особливості отримання споживчих кредитів в торговельних мережах. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://finance.tochka.net>

35. Демченко О. В. Економічна сутність кредиту / О. В. Демченко // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2012 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>

36. Дугін І. Врахування факторів зовнішнього середовища в процесі управління кредитним портфелем комерційного банку / І. Дугін // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 6. – С. 32–36.

37. Д'яконов К. М. Управління кредитним ризиком комерційного банку. Д'яконов К. М.; «Українська академія банківської справи Національного банку України». Суми, 2011 – С. 22.

38. Іваненко Л. Правові засади споживчого кредитування. / Л. Іваненко // Вісник Київського національного торгівельно-економічного університету. — 2011. — № 1. — С. 103 – 110.

39. Івченко М. Споживче кредитування та перспективи його розвитку в Україні // Економічна правда, № 2, 2010р. – С. 6 – 8.

40. Камінський А. Б., Писанець К. К. Скорингові технології в кредитному ризик-менеджменті // Бізнес-інформ. – 2012. – № 4. – С. 197 – 201.

41. Карбівничий, І. В. Аналіз структури кредитного портфеля банків України щодо ефективності управління ризиками та виявлення основних факторів, що її обумовили // Вісник. – К., 2011. – N 3 (12). – С. 201 – 206.

42. Карлова І. О., Стефанова В. А. Розвиток споживчого кредитування в сучасних умовах функціонування кредитно-банківської системи України / Актуальні проблеми економіки. – 2009. – N5. – С.198 – 206.

43. Кирилова Л. І. Управління ризиками комерційного банку /Л. І. Кирилова, К. О. Драган // Вісник / [редкол.: В. В. Пастухова та ін.]. - Київ, 2011. - Вип. 2 (15). – С. 22 – 26.

44. Куценко О. М. Споживче кредитування в Україні: огляд ринку та практики // Розвиток фінансового сектору: проект USAID. – К. : Видавництво USAID, 2011. – С. 26.

45. Лагутін В. Д. Кредитування: Теорія і практика: Навч. посібник. – 2-е вид. стереот. / В. Д. Лагутін. – К.: Знання, 2011. – С. 216.

46. Мороз А. М. Кредитний менеджмент: навч. посіб. / А. М. Мороз, Р. І. Шевченко, І. В. Дубик. – К.: Вид-во КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, 2009. – С. 399.

47. Мочерний С. В. Банківська система України / С. В. Мочерний, Л.С. Тришак. – Львів: Тріада плюс, 2004. – С. 304.

48. Онищак Н. М. Теоретичні підходи до формування кредитної політики та кредитного портфеля комерційного банку в сучасних умовах фінансово-економічної кризи / Н. М. Онищак // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка / М-во освіти і науки України, Ужгород. нац. ун-т ; [редкол.: В. П. Мікловда та ін.]. - Ужгород, 2009. - Вип. 27. – С. 206-210.

49. Основні показники діяльності банків. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>

50. Очкуренко С. В. Проблеми правового закріплення та реалізації принципів банківського кредитування / С. В. Очкуренко // Часопис Київського університету права. Український науково-теоретичний часопис. – К.: Київський університет права НАН України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. – № 2 – С. 107-110

51. Офіційний сайт Асоціації українських банків. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.aub.com.ua>.

52. Офіційний сайт Національного банку України. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

53. Офіційний сайт ПАТ «ПУМБ». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pumb.ua/ua>

54. Патерікіна Л. В. Модернізація системи економічної безпеки комерційного банку з використанням скорингу: автореф. дис.канд. екон. наук: 21.04.02 / Патерікіна Л. В.; Ун-т екон. та права «КРОК». – Київ, 2011. – С. 20-30

55. Побединська В. Проблеми споживчого кредитування в Україні / Вісник НБУ. – грудень. – 2013 – С. 53-56

56. Побоча К. П. Управління кредитним портфелем банку ПАТ «ПУМБ» в системі антикризового регулювання: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / Побоча К. П.; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь, 2012. – С. 20.

57. Примостка Л. О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі: Монографія. – КНЕУ, 2009 – С. 316.

58. Прохорова Ю. В., Самойлова М. Д. Сучасні тенденції та механізм здійснення банківського споживчого кредитування в Україні // Бізнес Інформ. – 2012. – №7. – С. 132–135.

59. Пясецький М. Переваги споживчого кредиту над банківським в умовах соціально орієнтованої економіки / М. Пясецький // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. студ. і асп. (14-15 трав. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Наук. т-во студ. і асп. ; [оргком. конф.: І. Я. Коцан та ін.]. - Луцьк, 2014. – Т. 2. – С. 255-257.

60. Рогожнікова Н. В. Аналіз стану та динаміки кредитної діяльності ПАТ «ПУМБ» / Н. В. Рогожнікова // Фінансовий простір. – 2012. – № 1 (5), С. 85.

61. Рудик Н. І. Значення та розвиток споживчого кредитування в Україні / Н. І. Рудик // Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф. (29-30 трав. 2012 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Волин. обл. держ. адмін.; [відп. ред. Л. Г. Ліпич]. - Луцьк, 2012. - С. 197-199.

62. Рясних Є. Г. Система управління кредитним портфелем у комерційному банку / Є.Г. Рясних, А. А. Пономарьов, М. О. Микитин // Вісник Хмельницького національного університету. Сер. «Економічні науки». – 2011. – № 2. – Т. 1. – С. 146 – 149.

63. Сайт економічних новини. – [[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economics.unian.net>

64. Смовженко Т. С., Слав'юк Р. А., Коцовська Р. Р., Шатковська-Шморгай В. Б., Дунас Н. В., Карасьова З. М. Проектне фінансування як одна з форм подальшого розвитку банківської сфери : Підручник. За загальною редакцією Т. С. Смовженко, Р. А. Слав'юка. – К: УБС НБУ, 2012. – С. 145 – 155.

65. Строев А.А. Впровадження системи кредитного скорингу в банку // Розрахунки і операційна робота в комерційному банку. – 2004. – №6 (48).

66. Тарануха І. Ю. Захист прав споживачів на ринку споживчого кредитування / І. Ю. Тарануха // Формування ринкових відносин в Україні. - 2012. - №4. - С. 150-154.

67. Тарасюк С. Г. Теоретико-методологічні аспекти дослідження сутності поняття кредиту / С. Г. Тарасюк // - 2011р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua>

68. Торубка Л. В. Споживче кредитування в Україні в торговому домі ТОВ «КОМФІ-ТРЕЙД»: сучасний стан і напрями розвитку / Л. В. Торубка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://comfy.ua>.

69. Фомін Г. Ф. Правове регулювання кредитних відносин // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ Спеціальний випуск «Незалежній Україні - 20 років». № 2 (53). – 2011. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua>

70. Чорна О. Є., Бояркіна І. А. Економічне зростання держави та його вплив на управління кредитним портфелем комерційного банку / О. Є. Чорна, І. А. Бояркіна // Європейський вектор економічного розвитку. – 2012. – № 1. – С. 202–209.

71. Шевчук І. Б. Банківське кредитування в країні: ретроспективний аналіз і перспективні зміни / Шевчук І.Б. Орлова О.М // Сталий розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2012. – №4. – С. 324-328.

72. Що потрібно знати про погашення кредиту? Кредит у банку, кредитна ставка. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://creditnik.net.ua>